

L E G E A
drumurilor

nr. 509-XIII din 22.06.95

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.62-63/690 din 09.11.1995

* * *

C U P R I N S

<u>Articolul 1.</u>	Dispoziții generale
<u>Articolul 2.</u>	Clasificarea drumurilor
<u>Articolul 3.</u>	Zona de protecție a drumurilor
<u>Articolul 4.</u>	Evidența drumurilor
<u>Articolul 5.</u>	Administrarea, întreținerea și repararea drumurilor
<u>Articolul 6.</u>	Proiectarea drumurilor și executarea lucrărilor de drumuri
<u>Articolul 7.</u>	Căi de acces la drumurile publice
<u>Articolul 8.</u>	Modul de întreținere, reparare și exploatare a drumurilor
<u>Articolul 9.</u>	Autorizări de construcții și instalații în zona de protecție a drumului public
<u>Articolul 10.</u>	Repartizarea de terenuri
<u>Articolul 11.</u>	Finanțarea activității în domeniul drumurilor
<u>Articolul 12.</u>	Drumurile cu trafic plătit
<u>Articolul 13.</u>	Responsabilitatea proprietarului sau administratorului drumului
<u>Articolul 14.</u>	Drepturile lucrătorilor organului de administrare a drumurilor publice
<u>Articolul 15.</u>	Obligațiunile persoanelor fizice și juridice care execută lucrări pe drum sau în zona lui de protecție
<u>Articolul 16.</u>	Obligațiunile posesorului sau beneficiarului de teren adiacent drumului sau construcțiilor aferente acestuia
<u>Articolul 17.</u>	Obligațiunile populației
<u>Articolul 18.</u>	Controlul asupra respectării prezentei legi
<u>Articolul 19.</u>	Răspunderea pentru încălcarea prezentei legi
<u>Articolul 20.</u>	Acorduri internaționale
<u>Articolul 21.</u>	Dispoziții finale și tranzitorii

Parlamentul adoptă prezenta lege.

Legea de față stabilește principiile economice, juridice și organizatorice de administrare, întreținere și utilizare a drumurilor.

Articolul 1. Dispoziții generale

(1) În sensul prezentei legi, drumuri sînt căile de comunicație terestră special amenajate pentru circulația vehiculelor și pietonilor.

(2) Fac parte integrantă din drum: podurile, viaductele, pasajele denivelate, construcțiile de apărare și consolidare, trotuarele, piste pentru cicliști, locurile pentru parcare și staționare, plantațiile rutiere, indicatoarele de semnalizare și alte dotări pentru siguranța circulației. Cantoanele și clădirile de serviciu, bazele de producție, precum și orice terenuri, amenajări sau dotări aferente drumului, sînt anexe ale acestuia.

Articolul 2. Clasificarea drumurilor

(1) Din punct de vedere al destinației, drumurile se împart în:

a) drumuri publice, destinate satisfacerii cerințelor de transport rutier ale economiei naționale, ale populației și de apărare a țării;

b) drumuri de folosință limitată, destinate deservirii unităților agricole, industriale, energetice etc., precum și drumuri pentru traficul tehnologic.

(2) În funcție de tipul de proprietate, drumurile se împart în:

a) drumuri de stat;

b) drumuri private.

(3) Din punct de vedere funcțional, drumurile publice se împart în:

a) drumuri naționale;

b) drumuri locale;

c) străzi.

(4) Drumuri naționale sînt:

a) drumurile magistrale, care asigură principalele legături rutiere internaționale;

b) drumurile republicane, care asigură legătura capitalei țării cu orașele-reședință, cu municipiile, centrele industriale, stațiunile balneoclimaterice, locurile publice de agrement, rezervațiile naturale, monumentele istorice și de cultură de importanță republicană, precum și legătura orașelor-reședință cu stațiile feroviare, aeroporturile și porturile fluviale din imediata apropiere.

(5) Drumurile locale asigură legătura dintre orașele-reședință, dintre un astfel de oraș și satele (comunele) din componența raionului, precum și dintre sate (comune), inclusiv accesul spre ele de la drumurile naționale.

(6) Străzi sînt drumurile publice din interiorul localităților.

(7) În funcție de parametrii lor tehnici, drumurile se împart în categorii conform normativelor elaborate și aprobate în condițiile legii.

[Art.2 modificat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

Articolul 3. Zona de protecție a drumurilor

(1) În scopul protecției, creării posibilităților de dezvoltare, asigurării condițiilor de întreținere a drumurilor și circulației pe ele în funcție de destinația și funcționalitatea lor, pe terenurile adiacente drumurilor se creează o zonă de protecție, în ale cărei limite se stabilesc, prin hotărîre a Guvernului, cerințe deosebite față de proprietarii și utilizatorii de terenuri.

(2) Lățimea zonei de protecție a drumurilor de stat se stabilește în dependență de destinația și amplasarea lor, dar nu mai mică de 20 m de ambele părți ale axei drumului.

(3) Pentru drumurile private lățimea zonei de protecție se stabilește de către autoritățile administrației publice locale.

Articolul 4. Evidența drumurilor

Modul de evidență, de inventariere tehnică și de identificare (denumirea și numerotarea) a drumurilor se stabilește de către Guvern.

Articolul 5. Administrarea, întreținerea și repararea drumurilor

(1) Administrarea, întreținerea și repararea drumurilor naționale se efectuează de către organele de stat, abilitate de Guvern.

(2) Administrarea, întreținerea și repararea drumurilor locale și străzilor se efectuează de către autoritățile administrației publice locale.

(3) Administrarea, întreținerea și repararea drumurilor de folosință limitată și drumurilor private se efectuează de către persoanele fizice sau juridice care le au în proprietate.

Articolul 6. Proiectarea drumurilor și executarea lucrărilor de drumuri

(1) Proiectarea drumurilor și executarea lucrărilor de drumuri se efectuează, respectiv, în baza certificatului de urbanism și autorizației de construire și în corespundere cu normativele și regulamentele tehnice, elaborate și aprobate în condițiile legii. Proiectarea reparației și reparația drumurilor existente fără modificarea parametrilor acestora se efectuează fără certificate de urbanism și autorizații de construire.

(2) La proiectarea drumurilor se ține seama de categoria funcțională a acestora, de clasa tehnică, de factorii economici, sociali și de apărare a

țării, de utilizare rațională a terenurilor, de protecția mediului înconjurător, precum și de planurile de urbanistică și de amenajare a teritoriului.

(3) Amplasarea unor obiecte industriale sau de altă natură care implică modificări ale traseului, ale elementelor geometrice sau sistemului rutier al drumului se face cu acordul administratorului drumului respectiv în conformitate cu procedura și cerințele stabilite prin lege, cheltuielile fiind în sarcina celui care a solicitat modificările.

(4) Intersecțiile drumurilor naționale cu căile ferate se fac prin pasaje denivelate. La intersecțiile la nivel existente pe aceste drumuri se vor executa pasaje denivelate în cadrul primelor lucrări de sporire a capacității de circulație sau de modernizare pe oricare din cele două căi de comunicație.

[Art.6 modificat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

[Art.6 modificat prin Legea nr.509-XIV din 15.07.99]

Articolul 7. Căi de acces la drumurile publice

(1) Construcția, amenajarea, întreținerea și exploatarea căilor de acces la drumurile publice sînt în sarcina celor care le au în administrare, folosință sau proprietate.

(2) Căile de acces la drumurile publice se amenajează în conformitate cu certificatul de urbanism și se execută în baza proiectelor aprobate și autorizațiilor de construire, eliberate de autoritățile administrației publice locale în conformitate cu procedura și cerințele stabilite prin lege, cu acordul organelor centrale de specialitate.

(3) Căile de acces la drumurile publice nefolosite vor fi desființate de către proprietari, restabilindu-se continuitatea elementelor geometrice în limitele zonei de protecție a drumului public.

[Art.7 modificat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

[Art.7 modificat prin Legea nr.509-XIV din 15.07.99]

Articolul 8. Modul de întreținere, reparare și exploatare a drumurilor

(1) Drumurile, inclusiv lucrările de artă, amenajările și echipamentele aferente, trebuie să fie menținute într-o stare tehnică corespunzătoare desfășurării traficului.

(2) Limitele de tonaj, gabaritele maxime, presiunile specifice exercitate pe îmbrăcămintea rutieră, precum și clasificarea vehiculelor admise în circulație, se stabilesc prin lege.

(3) Pe drumurile naționale se interzice circulația transportului cu șenile, cu tracțiune animală, precum și a vehiculelor neechipate corespunzător, care transportă încărcături a căror scurgere poate provoca jivrajul îmbrăcămintei rutiere în perioada de iarnă și diminuarea securității circulației rutiere.

(4) Pentru traficul pe drumurile publice cu tonaj sau gabarite depășite, precum și pentru folosirea acestor drumuri de către vehicule înmatriculate în alte țări, se percep taxe rutiere, stabilite în Codul fiscal al Republicii Moldova.

(5) În cazul unor lucrări legate de starea tehnică a drumului public, de executarea, revizia ori repararea unor construcții sau instalații autorizate din zona de protecție a acestuia, precum și în alte situații fortuite, organul de administrare a drumului poate închide sau institui restricții de circulație pe timp limitat și pe sectoare de drum determinate, asigurînd continuitatea traficului pe sectoarele în lucru sau pe rute ocolitoare, conform normelor în vigoare.

(6) În situația în care drumurile publice sînt afectate de calamități naturale sau în alte cazuri de forță majoră, organul de administrare a drumului ia măsuri pentru restabilirea operativă a circulației prin executarea, după caz, de variante ocolitoare sau alte amenajări cu caracter provizoriu. În acest scop se pot ocupa temporar, pînă la restabilirea

drumului, terenuri situate în zona de protecție sau în afara acesteia, conform legislației.

(7) Regulile de înlăturare a obstacolelor pentru circulație, apărute în urma avariilor, calamităților naturale, schimbării bruște a condițiilor climatice sau altor cazuri fortuite pe drumuri, se stabilesc de Guvern.

(8) Regulile de transportare a încărcăturilor periculoase (substanțe explozibile, toxice, radioactive etc.) pe drumurile publice sînt stabilite prin lege.

[Art.8 modificat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

Articolul 9. Autorizări de construcții și instalații în zona de protecție a drumului public

[Alin.1 art.9 exclus prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

(2) În zona de protecție a drumului public este interzisă amplasarea de construcții, panouri și instalații ce nu aparțin drumului.

(3) În cazuri excepționale executarea lucrărilor, amplasarea mijloacelor de producție și materialelor, precum și proiectarea și amplasarea în zona de protecție a drumului public a clădirilor, construcțiilor sau altor obiecte, ce nu țin de exploatarea drumului, se permite numai în baza certificatului de urbanism și cu autorizația scrisă a administratorului drumului, în conformitate cu procedura și cerințele stabilite prin lege, urmînd ca beneficiarul să execute pe cont propriu demolarea, mutarea sau modificarea lor, dacă aceste operații sînt impuse de modernizarea, modificarea și exploatarea drumului public în condiții de siguranță.

[Art.9 modificat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

[Art.9 modificat prin Legea nr.509-XIV din 15.07.99]

Articolul 10. Repartizarea de terenuri

Repartizarea de terenuri pentru construcția de drumuri, corecții sau lărgiri de traseu și pentru alte lucrări necesare funcționalității drumului și asigurării siguranței circulației, precum și modul de despăgubire a proprietarilor de terenuri, se face în modul și în limitele stabilite în Codul funciar.

[Art.10 modificat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

Articolul 11. Finanțarea activității în domeniul drumurilor

Activitatea în domeniul drumurilor se finanțează conform legislației.

Articolul 12. Drumurile cu trafic plătit

(1) Este permisă construcția drumurilor, podurilor, viaductelor cu trafic plătit. Cheltuielile pentru construcția și întreținerea lor se compensează din contul plăților taxei de trecere.

(2) La construcția drumurilor, podurilor, viaductelor cu trafic plătit pot fi atrase investiții străine.

(3) Condițiile pentru construcția drumurilor, podurilor, viaductelor cu trafic plătit se stabilesc în conformitate cu procedura și cerințele stabilite prin lege.

*[Art.12 modificat prin **Articolul 13.** Responsabilitatea proprietarului sau administratorului drumului]*

(1) Proprietarul sau administratorul drumului poartă răspundere pentru încălcarea prevederilor prezentei legi, inclusiv pentru starea tehnică a drumului pe care îl deține sau administrează.

(2) Responsabilitatea materială a proprietarului sau administratorului drumului în fața participanților la trafic este stabilită de legislație.

(3) Proprietarul sau administratorul drumului nu poartă răspundere pentru obstacolele create circulației și pentru pagubele aduse participanților la trafic din motive independente de el.

(4) Proprietarul sau administratorul drumului nu restituie participanților la trafic cheltuielile suplimentare, condiționate de restricțiile de circulație legate de executarea lucrărilor planificate și lucrărilor de restabilire a sectoarelor de drum degradate de avarii sau calamități naturale.

Articolul 14. Drepturile lucrătorilor organului de administrare a drumurilor publice

Lucrătorii organului de administrare a drumurilor publice au dreptul:

a) să întocmească procese-verbale de constatare a contravenției și să aplice măsuri administrative contraveniențelor în modul și în limitele stabilite prin lege;

b) să stabilească proporțiile contravențiilor administrative, cuantumul amenzilor sau ale despăgubirilor, în condițiile legii.

[Art.14 modificat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

Articolul 15. Obligațiunile persoanelor fizice și juridice care execută lucrări pe drum sau în zona lui de protecție

(1) Persoana fizică sau juridică, care execută lucrări pe drum sau în zona lui de protecție, asigură siguranța circulației rutiere și respectă termenele de executare a lucrărilor și prescripțiile indicate în autorizația eliberată de administratorul drumului. În caz de refacere a elementelor drumului sau de înlăturare a defecțiunilor pricinuite, respectă întocmai cerințele tehnice ale normativelor de construcție.

(2) Pentru încălcarea termenelor de executare a lucrărilor, de înlăturare a defecțiunilor sau pentru eschivare de la îndeplinirea lucrărilor, înlăturarea defecțiunilor se percepe amendă în conformitate cu legislația.

(3) Plata amenzii nu scutește de obligațiunea de a efectua lucrările de înlăturare a defecțiunilor sau de a transfera pentru ele mijloace financiare, materiale și tehnice.

Articolul 16. Obligațiunile posesorului sau beneficiarului de teren adiacent drumului sau construcțiilor aferente acestuia

(1) Posesorul sau beneficiarul de teren adiacent drumului în limitele zonei de protecție:

a) întreține în bună stare căile de acces care îi aparțin și instalează indicatoarele de semnalizare, în conformitate cu actele normative;

b) întreține în bună stare acest teren și construcțiile amplasate pe el, nu permite înrăutățirea stării drumului și a condițiilor de exploatare a acestuia.

(2) Întreținerea construcțiilor ameliorative și hidrotehnice, amplasate în zona de protecție a drumului, ce nu constituie părțile lui componente, este asigurată de proprietarul acestora.

(3) Pasajele de cale ferată și intersecțiile la nivel ale drumului cu calea ferată pe distanța, stabilită de normative, de la coroana șinei în ambele părți ale căii ferate sînt întreținute în bună stare de posesorul căii ferate.

Articolul 17. Obligațiunile populației

Pe sectoarele în care drumurile naționale și locale traversează localități, locuitorii acestora sînt obligați să întrețină în bună stare șanțurile, podețele de la intrările în curți, plantațiile și trotuarele din dreptul locuințelor și a terenurilor pe care le dețin. Coordonarea acestei activități revine primăriilor.

Articolul 18. Controlul asupra respectării prezentei legi

Controlul asupra respectării prezentei legi și altor acte normative referitoare la administrarea, utilizarea și protecția drumurilor se efectuează de către organele de stat stabilite prin lege.

[Art.18 modificat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

Articolul 19. Răspunderea pentru încălcarea prezentei legi

Răspunderea pentru încălcarea prezentei legi se stabilește conform legislației.

Articolul 20. Acorduri internaționale

În cazul în care acordul internațional la care Republica Moldova este parte stabilește alte norme privind întreținerea și utilizarea drumurilor, decât cele prevăzute de prezenta lege, se aplică normele acordului internațional.

Articolul 21. Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.

(2) Guvernul:

- va aduce actele sale normative în concordanță cu legea de față;
- va prezenta Parlamentului proiectele de acte legislative, menite să completeze prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Petru LUCINSCHI

Chișinău, 22 iunie 1995.

Nr.509-XIII.